

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Foi'a acésta ese tota Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se priimesc
in tôte dílele.

{ Pretiul pentru Ostrnnguri'a: pre ann
8 f. pre $\frac{1}{2}$ de ann 4 f. pre unu tri-
luniu 2 f. éra pentru Strai-
nate: pre ann 10 f. pre $\frac{1}{2}$ de ann
5 f. pre unu triluniu 2 f. 50 cr. in v. a.
Unu exemplariu costa 15 cr.

Tóte sidieniele si banii de prenume-
ratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diriginte a diurnalului:

Aradu, Stra'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimesc cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tacse timbrale.

Oda

la renegatii d'in activitate si pasivitate.

La voi acum'a a mea cantare
O 'ndreptu in versuri, ca mosiu Horatiu,
Ca sà vi fia cinstea mai mare,
Crudi apostati!

Negre fintie! nu Vi-e rus'ne,
Poporulu vostru a Vi-lu „tradá“
In mani infame, crude, straine,
Spre-a-lu sugrumá?

Nu sciti, cà Pist'a, ce Ve platesce,
Dieu! inca ride in pumnu de voi?
Sì ca natiunea ér' Ve numesce:
„Spurcati strigoi?“! . . .

Oh! . . . vulpi viclene!! . . . Ve este fala,
Candu Ve — 'ntocmiti Voi cód'a „colacu“,
Sì priimti banii spre — a jocá rola
De „liliacu?“

Voi cucuveice! . . . buhe urite,
Duhuri spurcate, scarnavi moroi,
Vipere rele in sinu crescute,
Uriti broscui.

Catra o casa d'in Pest'a.

— Epigrana —

Mare, — 'nalta esci sì cu multu gustu impodobita:
Óre, la tiéra, colibi tu cète ai derematu?!

Sentintia morală.

Numai veduvoiulu scie pretiù consórt'a prima—
de a o perde!

Vampiri, ce sugeti scumpu-ni sange,
(Mai aveti inca multe titluri!)
— Fugiti pr'in turnuri, sì pr'intre stanci,
Pr'in crepaturi!

Fugiti pr'in pesceri! . . . pr'intre ruine,
Sà nu Ve védia ochiu moritoriu!
Cà-ci nu e cuventu mai cu rusine
Ca: „tradatoriu!!“

Dar' sciti voi óre, ce e rusinea??
Iscariotenii sì rei Efialti! . . .
— „Bá!!“ ci seduceti, sà-si vendia natiunea
Inca pre alti!!

Osenda vóue — batuti de sórte!
Resplata vóe — crudi tradatori!
Pecatulu vostru-e mare fórte,
La ceriu strigatori!

De-asì fi eu Joie, ori Santu Ilie,
Ve-asì invetiá- Ve eu a „tradá!“
In capulu vostru fulgere-o mîe
Vi-asì impletá!!

V. de Cucurés'a.

Sentintie deachiste.

1. Fiiule! nu invetiá neci-candu nemicu;
2. Fii cu minte sì remani magariu;
3. Cà-ci atunci vei capetá postu, in care vei manca
dupa placere numai de fruptu.
4. Prefa-te ca cum ai fi beutu Bruderschaft sì cu
camerierulu veri-unui ministru;
5. Cà-ci de sì sunt aceste lucruri prôste,
6. Óre-sì-cine totu-sì le-a crede.

Statutele societății „Pentru-Maioru.“

In Marti'a trecuta, dupa-ce se 'ntunecase, incepui a senti, cumcă sî eu sun omu, sî, in specialu, omu flamendu. Pornii déra spre piatia sî, pentru alinarea fomei, mi cumperai dela Naic'a Mariti'a, o pilarită betrana, pane de 4. éra branza de 5. cruceri . . . Candu, ajungendu a-casa, facui indestulu celei mai temeinice indetoriri facie de mine insu-mi, aflai, că hart'a, in care a fostu inveluita branz'a, este unu manuscriptu romanu, sî a-nume — o copia a statutelor societății d'in Pest'a „Petru-Maioru“ . . . Pe semne, vre-unu strarepotu alu lui Traianu, avendu vr'o lipsa mai sentita, a vendutu sî acestu scumpu documentu impreuna cu cele-lalte hârtii ale sale . . . Eu am cetitu cu interesu, de óre-ce, delocu la cetearea celui d'antaiu săru, am observat, cumcă aceste statute nu sunt identice cu acelea publicate in „Albin'a.“ (O fóia romana, care apare in Pest'a.)

Deci—am privit ca detorintia nationala a dă publicitatii aceste statute secrete, — pentru ca sà se scie sî tuturor de o potriva sà fia cunoscetu. — Urmezu dar':

Statute.

Cap. I. — Numire sî resiedintia.

§. 1 Sub numirea „Petru-Maioru“, se infintéaza o societate literara — sociala — politica — comercialo traficanta, — cu resiedint'a in Pest'a.

Motivare: Secolulu nostru este — secolulu asociatiunilor. . . Ori hotii de la „Aldöld“ nu s'aau asociat in bande! ? — Resiedint'a trebe sà fia in Pest'a, căci: in Pest'a este dîet'a, ministeriulu sî centrulu lumii moderne.

Cap. II. — Scopulu.

§. 2. Scopulu societății este, inainte de töte, batjocorîrea unui nume sfintită, éra dup' acea promovarea intereselor membrilor sei.

Motivare: Inaintea romanilor nu avemu creditu, — decâtă déca vomu dă societății nôstre unu nume, ce suna frumosu; éra inaintea domniloru dîlei nu aflamu gratia, — decâtă déca ni vomu bate jocu de acestu nume frumosu.

. . . Secolulu nostru — este secolulu intereselor; deci noi trebe sà ne redicam la nivoulu modernitati. — — —

Cap. III. — Membrii.

§. 3. Membrii societății sunt *onorari*, ori *neonorari far de onore*; adeca *ordinari* sî *sprișinitori*.

Motivare: O societate trebe sà contine in sine töte elementele, chiaru sî cele estreme, pentru-ca sà pôta fi indeplinita.

§. 4. Membrii *onorari* sunt acei barbati romani, cari, cascigandu-sî merite pentru poporu sî literatura, au fostu aleși in asta calitate de catra societate, pentru-ca, facendu-se parada cu numele loru, sà-sî bata jocu de d'insii.

Motivare: Astfelu de membrii *onorari* ni casciga parale sî creditu inaintea romanilor; éra baten-du-ne jocu de d'insii intramu in gratia domniloru dîlei.

§. 5. Membru *ordinariu* pôte sà fia ori-eare cetatiénă maghiaru cu „aiculu“ romanu dela Universitatea d'in Pest'a, mai cu séma déca elu este juristu.

Motivare: Trebe sà dicem „pôte sà fia“ in locu de „este“, de óre-ce, durere! — sunt sî de aceia, cari nu „voiescu sà fia“ . . . Juristii au preferintia — pentru-ca mai cu séma ei sunt ómenii intereselor concrete sî positive; éra noi nu avemu a face cu interese abstracte ori ideale, precum sunt demnitatea romana, aspiratiile comune, tienera la credintiele, ce privesc viitorulu natiunei sî alte asemenea absurditati, de cari junimea vienesa se lasa condusa. —

§. 6. Membrii spriginitori sunt aceia, cari in orice modu lucră spre binele sî prosperarea intereselor societății, cari sunt — interesele membrilor sei.

Acestu §. nici nu mai are nevoie de a fi motivat.

Cap. IV. — Mediuloc.

§. 7. Membrii societății voru face intrebuintiare de ori-ce mediulocu, care li se va parea potrivită pentru ajungerea scopurilor, ce sî-au pus.

Motivare: Sopulu face mediulocle oneste.

Cap. V. — Drepturile sî detorintele membrilor.

§. 8. Membrii *onorari* nu au nici o detorintă: ei au numai dreptulu — a fi batjocoriti de catra nisces ómeni croiti dupa siablonulu modernu.

„Nemotivatu.“

§. 9. Membrii *ordinari* au dreptulu:

a.) sà fia aleși in comitetulu societății. Dar', totu-sî, ca presedinte pôte sà fia aleșu numai unulu, Dlu I. V. —

Motivare: Nime nu scie conduce societatea spre scopulu, ce sî-a aleșu, atâtă de bine, căci elu, care este unu membru alu societății Käfalodî — ane. —

b.) sà céra, pr'in mediulocirea societății, unu postu, potrivită cu studiile sale, cu talentele sî cu meritele ce sî-a cascigatu in societate.

Motivare: N'are nevoie de motivare, de óre-ce intr'estu paragrafu jace adeveratulu scopu alu societății.

§. 10. Membrii spriginitori au dreptulu — a figura ca protectorii membrilor ordinari.

Motivare: Altfelu nici nu ar fi lipsa de d'insii.

§. 11. Membrii *ordinari* sunt indetorati:

a.) Inaintea romanilor — a strigă, cumcă sunt stranepotii lui Traianu.

b.) Intre sine — a vorbi numai in limb'a maghiara.

c.) Inaintea maghiarilor — a se aretă ca „becsületes oláh hazafi“.

Motivare: Nu-e nevoie! —

§. 12. Afara de ast'a — fia-care membru ordinari este detoriu a traduce unulu d'intre opurile aceloru filosofi germani, pre care nime nu-i mai cetesce, ori déca nu,—unulu d'intre opurile maghiare.

Motivare: Altfelu — atâtă maghiarisarea, ori germanisarea, cătu sî introducerea bolnaviei literare in viéti'a romana ar fi peste putintia.

§. 13. Membrii spriginitori sunt detori a face visite pe-la ministrii sî stefii sectiunilor ministeriale, pentru-ca sà recomende pre protectionati sei.

Motivare: Altfelu — ei ar puté sà mérge — dracului . . . Dómne iérta-me! . . .

Cap. VI. Fondulu.

Acestu capitolu este atât de reu scrisu, incât nu se pote cetei. . . . Am potutu să decifrezi numai urmatóriile: . . . *Mocionesci* . . . *Babesiu* . . . *de balici* . . . *I Vulcanu* . . . *Scopulu proposu* . . . *Guvernul* . . .)

Cap. VII. — Desfintiare.

(De asemenea necitainie scrisu. — Am decifratu urmatóriile: . . . „perde creditulu romanilor“ . . . „insiela domnii dilei“ . . . blama. . . .)

Cumecă acestu hrisovu intru tóte este originalu și eu alu seu originalu intru tóte conglasuișce, cu subscirierea numelui meu și eu punerea degetului pr'in acésta atestezu și marturisindu intareseu și cumea omulu, care ni l'a datu, este unu omu bunu d'in satu și de omenia înaintea tuturor'a cunoscute.

Datu in Satu la diu'a buna, óra 11.

Am scrisu eu:

Flori'a lui Surduțiu,
dascalu in Satu și omu cu
carte, care manea braza,
adeca nu carte, ci **eu**.

De însemnatu și amea vorba. Cumecă adeca eu am intielesu dela unu omu, care nu minte, cuncă déra ast'a societate nu este acea d'in Pest'a, pre care o cunoscem, ci alt'a, pre care noi nu o cunoscem, fiindu-ca s'a facetu fara scirea nostra și cumecă numai numele este totacela și că J. V. este unu anumit Isaila Vulpou negotiatoriu de marfa comună d'in Caefalon'ia.

Noi. **Gur'a-Satului**. m. p.
Mosiu-Nitia. m. p.
Carlan-Pisilaiter. m. p.

toti ómeni cu pricepere.

Asf'a am intielesu eu
Flori'a,
postariu la satu.

Ursiei.

(§) Déca dorint'a fia-carui omu s'ar implini, atunci de multu ar fi in Bucuresci unu „föispán.“

Sí Dieu e de mirare.

Paralele facu pe omu falsu și pentru acea atare omu face parale false.

D'in spani'a.

Regele Amadeu, ca să și resbune asupr'a republikaniloru, și-a luat catrafusele; ér' cei'a, de ciuda și de necasu, **bucurosu** lu-dedura peste granitia.

Nu ti-am spusu să siedi a-casa? !

Nu ti-am spusu eu jupanésa
Nevestuica drag'a mea,
Ca să siedi mai bine-a-casa,
Să-ti cauti de cas'a ta;
Daru tu nu m' ai auscultatu,
Ci la balu mi te-ai caratu;
Acum vedi, ce-ai cascigatu:
Pe candu altele jocau,
Despre tine povestiau,
Că siedeai intr'unu fotelu
Sí vineai la — petringelu!

O madama catra albele.

De n'ati fi voi care să me mai poleiti nititelu, potè asf'e eu óre rivalisá cu vre o — — lorfa? !

Unu crestinu catra preuti.

Baseric'a e isvorula crestinetati;
Birtul u e isvorulu — preutiloru!

Unu tradatoriu catra decoratii.

Pentru tine tóte le-am jertfitu: onore, consciuntia, și acum'a cu totu dreptulu meritu să viu in — — spendiutoriu!

TAND'A și MAND'A

T. Audi frate Manda, spune-mi, că ce diferintia este intre §-lu 88. alu art. de lege dietale LIV. d'in anulu 1868 și intre §-lu 1. alu art. de lege cons. XXXII d'in anulu 1872?

M. Hm! greu respunsu frate Tanda. — Déra totu-si audi-me pre mine și casca-ti gur'a, ca să me pricepi mai bine. §-lu 88. d'in art. LIV. este ide'a incorporata, foata dominante mai înainte in poporulu intregu, inse fara trupu. — §-lu 1. alu art. XXXII de lege alu cons. archidiecesanu d'in anulu 1872 este simpl'a incorporata idea a senatului puru popescu dela cons. arch., care reprezentea și pre domnii advocati d'in Sabiu. —

T. Io asf'a am sciatu și priceputu, că numai o idea generala dominitoré pote să se incorporeze intr'o lege generale obligatória. — Vedu să io acum'a cu sororile noastre Trénc'a și Flénc'a, că cu grab'a se apropiu cód'a vécului. —

M. Bine aru fi să se apropiu; déra asf'dori, ca să dupa cód'a vécului numai senatulu basericescu să nu mai remana in form'a de astadi, că-ci d'in referad'a lui esu totu greurusu de cei selbacei. — Dómne audi-me!

Drum — Drum!

Se da de scire la totu omulu și se face toturor'a cunoscutu, cumcă inceputu lun'a lui Martisoru și cumca, incepandu, ea are să și tréca: oile se scotu d'in iéerna; vitieii se mena la vitieleriu; vacile esu la pasiune; — éra abonantii, ce au platiu numai pe triluniul Ianuariu-Martisoru, sunt avisati, că „Gur'a-Satului“ și dela Martisoru înainte remane totu in Aradu, acceptandu, ca să i se tramita căte 2, 4, 6, ori 8 fiorini, pentru-ca să elu să pote trai in veselia cu Dvostre d'impreuna.

Pung'a propria pentru ori-care omu este cea mai góla. Astfelu nici „Gur'a-Satului“ nu pote consideră, cumcă pungile romaniloru sunt lovite de ból'a finantierloru unguresci. — 2 fiorini sunt numai 200 de cruceri; éra 8 fiorini sunt de 4-ori atât'a, de-órece de 2-ori 2 — sunt 4, și de 2-ori 4 sunt 8. — Cea mai clara socotela! — Pentru acea, numai d'in motive clare, damu noi estu-tempu pre „Gur'a-Satului“ cu 8 fiorini. — Cu 6 ori cu 10 ar fi socotél'a mai incurcata . . . Dar', pentru acea, déca cine-va ar avea o deosebita predilectia pentru nrлу 10, noi priimim — d'in compleasantia — 2 fiorini pentru acoperirea deficitului Ungariei. —

Asta-di, cu 250 abonanti, damu fó'a cu 8 și perdemu 500 fior. la anu; avendu 500 de abonanti, vomu perde 1000 fior. la anu, pentru-ca cu 6 fior. să putemu dá o fóia mai bogata . . . Ast'a-e logic'a nenii „Gur'a-Satului.“

Drum — Drum! — Drum! — Drum!

+ **Flori'a Fichi.**

Am trasu eu ca să se scie crucea dobasiu in Satu: să mi-a pornești nenea „Gura-Satului“, ca sa graiesc asf'a.

A. și B.

A. Lugosienii rivalisăză dără cu orașele cele mari.

B. În ce? în cultura și curațenia dăra?

A. Asíè; în prostiția unei!

Curiosu lucru.

Maghiarii dau numai 4000 flor. pentru inventia-mentul român, ni iau dari mai mari, — decâtă ce luau nemții ordiniora, ni facu o armată de honvedi, ni scotu limb'a din comitatele române, persecuta pre români onesti, — și apoi totu ei dîen, cum că noi agitam pentru „*doco-romanism*! . . .

Toc'a Redactici.

Dlui. I. M. in Mon. — Amu alesu, ce ni-a convenit. Te rogăm: pastrăza mai multă originalitatea anecdotelor. Calese din popor, ele trebuie să fie astfel date, precum au fostu primită.

Dlui. M. B. in C. M. — Anecdota o primită cu multă amintă. „*Editidu*“ nu interesăza pre publicul celn mare. Cine-va trebe să aibă să merită, pentru ca să poată fi luată de către „*Gur'a-Satului*“ la „*trei-parale*.“ —

„*Duo filosofi la nuntă*“, sunt într'adeveră pre mulți, deoarece sunt popore intregi, cari n'au nici unul. Totu-si, pentru „*Gur'a-Satului*“ săi acești a sunt pre pucinu, fiindu-ca *duoi* însă impreuna nu sunt în stare să facă o singura gluma bună. — Desigur suntemu omeni de gluma, *glum'a cu protopopii* nu o pricepem. E vorba de randia protopopilor. Să-i dăm pace: ea atâtă înainte, cău și după sinodul este bună. Ai Dta și ceva mai bunu!

„*La balulu mascatu*“ — este seobsa din „*Floh*.“ Seii tu face și originali bune.

Dlui. M. Braniste in C. — m. — Nu-lu reclamată și s'a spedituit Ceremu vre o poveste bună poporale din partile acale.

Dlui. G. S. in O. D. — Pentru ca să ai cursul diurnalului nostru întregu, ti-am satisfăcut cererea, transmitându-ți urii poftiți. Alta dată fi bună reclama de-a droptulu la postă, unde după cele mai nove normative stau la dispoziția abonaților formularie tiparite ad-hoc, pentru cari nu se platește neci taxe, neci portulu; pre candu după epistolă Dtele — macar că a fostu neșigilata — trebuie ramă a solvi 10. cruceri. Aveam dară să economisam în totă privințile!

Dlui I. H. L. in De'a: Candu ai trecut pre aici? Apoi „ca tieganul pr'in raiu?“ Pote te seusa morbulu. Asíè are să fia. Cursul diurnalului nostru de anu și de estu tempă ti l'am completat și spedituit. Ti poftescu din anima reisanetosfare grabnică și radicale, pentru ca să mai poti apucă la mana condeilul DTele celu satiric.

Proprietariu, editoriu și redactoru diriginte: **Mircea B. Stănescu.** — Girante respundietoriu și coreactore: **Bastiu Petricu.**

2—12

Premiulu principalu 600,000 franci in auru.

Celu mai micu cascigu 400 franci in auru.

Sortiurile de Premii de statu ale Imperiului Otomanu.

In fia-care anu căte patru trageri de sorti. 129 casciguri à 600,000 franci; *) — 194 à 400,000 franci, — 120 à 300,000 fr. — 195 à 200,000 fr. — de asemenea casciguri căte de 50,000, 30,000, 25,000, 20,000, 10,000 pane la celu mai micu de 400 franci — de platită totă in auru.

Cea mai de aproape tragere de sorti in dia'ntai'a a lunei viitoré, in care trebuie să se cascige premiile de 600,000 fr. 60,000, 2 à 20,000, 6 à 6000, 12 à 3000, 28 à 1000 fr. etc. Pentru aceste, precum și pentru cele-lalte 410 trageri de sorti, ce voru urmă, pone-candu nu voru fi trase pr'in vre un'a d'intre premiile de susu, eu oferă sortiuri pentru a-dou'a-diecea parte din cascigu, o piesă căte cu 7 flor. și 4 taleri c. p. cu valoare pentru totă tragerele de sorti, fară-ca să se cera nouă platiri.

De ore-ce ori-care sortiu trebuie să facă *nemintințu* unul d'intre cascigurile dela celu mai mare de 600,000 franci pone la celu mai micu de 400 franci, era celu mai micu cascigu este dejă *mai mare* decâtă sum'a data pentru sortiu, este la aceste sortiuri numai cascigarea cu putinția și ori-ce perdere eschisa.

Insarcinările, tramitiendu-se și sumele in bancnote, auru, ori asignari postale, se efectuiescu cu cea mai mare ingrijire pr'in

I. G. Lussmann,
Neguțiatoriu de efecte in Vien'a.
Wiedener Hauptstrasse 37.

Asemenea sortiuri sunt depuse spre vendiare in mai mare numeru și la Redactiunea acestei foi.

(* unu francu = 40 — 50. cruceri austriaci.

Red.

„Comitetulu francesu pentru propagatiunea literaturii franceze in tările slave și române.

Membrii fundatoriai „Comitetului francez“ se intrunira mercuri in 26 fauru. a. c. Ei decisera a inmulti comitetulu pr'in adjunctiunea de noi membri atâtă in Parisu cău și in provincia; unu cerculariu se va distribui.

Comitetulu, după ce fece estrasele din corespondintie, luă resolutiunea d'a face trei espeditiuni de cărti: 1.) biblioteciei „Academicky Spolek“ la Prag'a, 2.) Societatii „Vendiia“ la Gratiu, 3.) Societăților și asiediamintelor române din Sabiu..

Corespondintă tărilor straine trebuie d'aici inainte să se adreseze „M. L. Leger 30. quai d'Orleans.“

Pana la alta ordine scrisorile adresate pr'in particulari nu se voru luă in consideratiune.

Scrisori insuficientu francate, trameșe membriilor comitetului, au fostu refusate.

Corespondintii sunt rogati a nu perde din vedere că tarif'a de francare este de 25 cr.

Membrii comitetului ieau in sarcin'a loru spesele de impachetare și de speditiune și pr'in urmare nu-si potu impune sarcine suplementari.

„Diariele slave și române sunt rogate, ca să binevoiésca a reproduce acéstă incunoscintiare! Ele voru usioră estu-modu corespondintă și ocupatiunile comitetului.“ Redactiunea.